

Per Rosenquist
Utredningschef
per.rosenquist@markaryd.se
0433-72009

Tjänsteskrivelse

2020-03-27

Revidering av kommunstyrelsens och nämndernas reglementen i syfte att göra det möjligt för ledamöter att delta på distans i styrelsens och nämndernas sammanträden

Dnr

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att i kommunstyrelsens, socialnämndens, utbildnings- och kulturnämndens, valnämndens, miljö- och byggnadsnämndens samt krisledningsnämndens respektive reglemente stryka nu gällande bestämmelse om deltagande i sammanträde på distans och istället införa, på det sätt som redovisats i ärendet, en bestämmelse med följande lydelse:

” Enligt 6 kap. 24 § första stycket i kommunallagen skall det i styrelsens/nämndens reglemente anges i vilken utsträckning ledamöter får delta i styrelsens/nämndens sammanträden på distans. Styrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Den distansdeltagande ledamoten ansvarar för att lokalen är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Om de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avbryts för en distansdeltagande ledamot, avgör ordföranden när en ersättare ska inträda. För den ledamot som deltar i ett sammanträde på distans ska den tekniska förbindelse som därvid upprättas tillgodose lagstiftningens vid varje tillfälle gällande krav på säkerhet vad avser skydd för sekretessbelagda och/eller integritetskänsliga uppgifter. Om kraven på säkerhet inte kan garanteras bör ordföranden inte tillåta deltagandet på distans.

Styrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/ nämnden.”

Bakgrund och sammanfattning

Mot bakgrund av den rådande situationen med coronapandemin och risken för smittspridning kan de nationella myndigheterna komma att besluta om mer omfattande begränsningar i samhällslivet. För att säkra beslutsförheten hos kommunens styrelse och nämnder finns

anledning att överväga åtgärder såsom att möjliggöra deltagande på distans i styrelsens och nämndernas sammanträden.

Kommunallagen (KL) medger rätt att delta i sammanträden på distans om kommunfullmäktige beslutat det och särskilda tekniska krav kan uppfyllas. I 5 kap. 16 § KL anges att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses som närvarande vid fullmäktiges sammanträde.

Motsvarande bestämmelser finns för kommunstyrelsen och nämnderna i 6 kap. 24 § KL: Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap. 16 §. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid nämndens sammanträde.

I Markaryds kommun är det enligt fastställda reglementen för kommunstyrelsen och nämnderna inte tillåtet att deltaga i sammanträden på distans. Om deltagande på distans ska tillåtas fortsättningsvis måste således reglementena ändras av kommunfullmäktige.

I kommunallagens kommentarer anges ett antal krav som måste vara uppfyllda för att en ledamot som inte befinner sig i sammanträdeslokalen ska kvalificeras som deltagande på distans i lagens mening.

- Deltagande ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid
- Samtliga närvarande ledamöter måste kunna se den distansdeltagande ledamoten
- Den distansdeltagande ledamoten måste kunna se samtliga närvarande ledamöter
- Den distansdeltagande ledamoten måste kunna se samtliga andra distansdeltagande ledamöter
- Ljud- och bildöverföringen måste vara stabil och av hög kvalitet
- Den som deltar på distans måste kunna ta del av handlingar och delta i avgörandet av ärendet.

Det bör anmärkas att lagstiftaren synes ha förutsatt att deltagande i nämnd- och styrelsesammanträden på distans ska användas som ett komplement till fysiskt deltagande. Även om detta inte återspeglas i lagtexten. Frågan om hur stor andel av antalet ledamöter i en nämnd som vid samma tillfälle kan deltaga i ett sammanträde på distans är inte rättsligt prövad.

Vid deltagande på distans i ett sammanträde i en nämnd eller styrelsen bör ordföranden och de ledamöter som deltar på distans vara särskilt observanta på att den plats där de distansdeltagande ledamöterna deltar är sådan att inga sekretesskyddade uppgifter riskerar att röjas. Om det inte kan garanteras bör ordföranden inte tillåta deltagandet på distans.

Någon laglig möjlighet till beslutsfattande genom att förslag till beslut godkänns via mail eller telefon finns inte i styrelsen/nämnderna.

Förslag

Kommunfullmäktige beslutar att i kommunstyrelsens, socialnämndens, utbildnings- och kulturnämndens, valnämndens samt miljö- och byggnadsnämndens respektive reglemente införa, på det sätt som redovisats i ärendet, en bestämmelse med följande lydelse:

”Styrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Den distansdeltagande ledamoten ansvarar för att lokalen är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Om de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avbryts för en distansdeltagande ledamot, avgör ordföranden när en ersättare ska inträda. För den ledamot som deltar i ett sammanträde på distans ska den tekniska förbindelse som därvid upprättas tillgodose lagstiftningens vid varje tillfälle gällande krav på säkerhet vad avser skydd för sekretessbelagda och/eller integritetskänsliga uppgifter. Om kraven på säkerhet inte kan garanteras bör ordföranden inte tillåta deltagandet på distans.

Styrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/ nämnden.”

Den ovan redovisade bestämmelsen införs valnämndens reglemente § 14, i socialnämndens reglemente § 11, i utbildnings- och kulturnämndens reglemente § 11, i miljö- och byggnadsnämndens reglemente § 13, i kommunstyrelsens reglemente § 27 samt som en ny § 10 a i krisledningsnämndens reglemente. I samtliga reglementen innebär förslaget att nu gällande bestämmelse om deltagande på distans stryks. De regleringar som styrelsen/nämnden enligt förslaget själv får bestämma över förs inte in i nämndens reglemente.

Det kan noteras att i ett parallellt ärende om ändring av kommunfullmäktiges arbetsordning i syfte att möjliggöra deltagande i fullmäktiges sammanträden på distans föreslås att kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samråd med övriga nämnder, utreda hur möjligheten att delta på distans i styrelsens och nämndernas sammanträden framdeles ska regleras. I nämnda ärende föreslås kommunfullmäktige även besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att, genom kommunchefens försorg, ta fram och inom ramen för fastställd budget införa en teknisk lösning som tillgodoser kommunallagens krav på deltagande i sammanträden på distans.

Handläggningsordning

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har beslutat hemställa hos regeringen om regelförändringar i en lång rad områden som gäller kommuner och regioner, bl a det som rör digitala sammanträden och digital kommunikation genom samtycke. Skulle hemställan leda till en snabb förändring av regelverket kan föreliggande ärende och tjänsteskrivelse komma att bli obehövliga.

För fullmäktigebeslut om att möjliggöra deltagande på sammanträde på distans gäller vanliga regler om beslutsfattande i fullmäktige. Det innebär bl.a. att det s.k. beredningstvånget som huvudregel ska iakttas, 5 kap. 26–28 §§ KL. Det bör enligt SKR:s bedömning räcka med beredning i styrelsen (även om det handlar om distansdeltagande i nämndernas sammanträden).

Beredningstvånget gäller inte i ärenden av brådskande natur om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet i ärendet, 5 kap. 33 § KL. Det räcker därvid inte att de är överens om att ta

upp ärendet, utan det krävs också att man är överens om beslutets innebörd. Om ett ärende inte har tillkännagetts, krävs dessutom ett enhälligt beslut om att ta upp ärendet för att det ska få handläggas, 5 kap. 52 § andra stycket KL. I det fall kommunledningen gör bedömningen att ärendet bör föreläggas kommunfullmäktige snarast möjligt, finns således en möjlighet att göra undantag från beredningstvänet och förelägga kommunfullmäktige ärendet för omedelbart avgörande.

Beslutsunderlag

Kommunallagen 2017:725

SKR:s underlag om nämndsammanträden med anledning av coronapandemin

Per Rosenquist
Utredningschef

Beslutet expedieras till:

Samtliga nämnder/styrelse

CLG

Säkerhetssamordnaren

Kommunikatören för ev publicering